

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 08.10.2026
Sayı : 3212

50544

Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
08/10/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Üniversiteler yalnızca akademik bilgi üreten kurumlar değil; bulundukları şehirlerin ekonomik, sosyal, kültürel ve bilimsel potansiyelini toplumsal faydaya dönüştürmesi beklenen kamusal yapılardır. Bu sorumluluğun en önemli başlıklarından biri de engelli ve özel gereksinimli bireylerin eğitime, üretime, istihdama ve sosyal yaşama eşit katılımını sağlayacak çalışmaların geliştirilmesidir. İstanbul; nüfus yoğunluğu, yükseköğretim çeşitliliği, sanayi, ticaret, finans, kültür-sanat, sağlık, teknoloji, turizm, ulaşım, medya, denizcilik ve hizmet sektörü kapasitesiyle Türkiye'nin en büyük eğitim ve yaşam merkezlerinden biridir. Aynı zamanda yoğun trafik, yüksek barınma maliyetleri, kampüslerin farklı ilçelere dağılmış olması, deprem riski, erişilebilir ulaşım sorunu ve sosyal eşitsizlikler nedeniyle engelli ve özel gereksinimli öğrenciler açısından ciddi zorluklar barındırmaktadır.

İstanbul'da bulunan Boğaziçi Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, İstanbul Teknik Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Türk-Alman Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi ve diğer kamu yükseköğretim kurumları; yalnızca İstanbul'un değil, Türkiye'nin bilim, sağlık, mühendislik, sosyal bilimler, sanat, kültür, teknoloji, denizcilik, mimarlık ve kamu hizmeti kapasitesini şekillendiren önemli devlet üniversiteleridir.

İstanbul'daki devlet üniversitelerinde engelli bireylerin yükseköğretime erişimi yalnızca üniversiteye kayıt yaptırabilme meselesi değildir. Kampüslere ulaşım, kampüs içi hareketlilik, barınma, yemekhane, sağlık hizmetleri, kütüphane, laboratuvar, atölye, dijital sistemler, ders materyallerinin erişilebilirliği, sınav uyarlamaları, psikososyal destek, sosyal-kültürel etkinliklere katılım, uygulamalı eğitim, staj süreçleri, deprem ve acil durum tahliyesi ile mezuniyet sonrası istihdam olanakları birlikte değerlendirilmelidir. İstanbul'daki devlet üniversiteleri; tıp, diş hekimliği, sağlık bilimleri, mühendislik, mimarlık, hukuk, siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, sosyal bilimler, güzel sanatlar, müzik, fen bilimleri, teknoloji, denizcilik, iletişim, eğitim, rehabilitasyon, spor ve meslek yüksekokulları alanındaki kapasiteleriyle engelli ve özel gereksinimli bireylerin eğitime erişimi bakımından özel bir sorumluluk taşımaktadır.

Bu üniversitelerin engelli bireylere yönelik çalışmaları yalnızca kampüs içinde rampa, asansör veya fiziki düzenlemelerle sınırlı kalmamalıdır. Üniversiteler; İstanbul'un metropol niteliğini, ulaşım ve barınma sorunlarını, sağlık hizmetleri kapasitesini, kültür-sanat ve medya merkezlerini, teknoloji ve sanayi bölgelerini, deprem riskini, yoğun öğrenci nüfusunu ve engelli bireylerin istihdam ihtiyacını dikkate alarak eğitimden mesleki beceriye, sosyal yaşama katılımdan nitelikli istihdama uzanan somut çalışmalar yürütmelidir.

İstanbul'da özellikle engelli öğrencilerin toplu taşıma ve aktarma sistemlerinden yararlanması, kampüsler arası erişim sağlaması, yurt ve barınma hizmetlerine ulaşması, dijital platformları kullanabilmesi, açık ve kapalı sosyal alanlara erişebilmesi, laboratuvar, atölye ve uygulamalı eğitimlere katılabilmesi, hastane ve sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesi, afet/acil durumlarda güvenli tahliye imkânlarına sahip olması büyük önem taşımaktadır. İstanbul'un büyüklüğü, kampüslerin çok farklı ilçelere dağılmış olması ve öğrencilerin uzun mesafeli şehir içi ulaşımı kullanmak zorunda kalması, erişilebilirlik sorunlarını daha da ağırlaştırmaktadır.

Ayrıca İstanbul gibi kamu, özel sektör, üniversite, yerel yönetim, sağlık, teknoloji, medya, kültür-sanat, sanayi ve hizmet sektörünün iç içe geçtiği bir şehirde, devlet üniversiteleri ile İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İŞKUR, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyeleri, AFAD, organize sanayi bölgeleri, teknokentler, meslek odaları, sağlık kuruluşları, kültür-sanat kurumları, sivil toplum kuruluşları ve engelli dernekleri arasında güçlü bir koordinasyon kurulması gerekmektedir. Bu nedenle İstanbul'daki devlet üniversiteleri özelinde 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik yürütülen çalışmaların kapsamlı biçimde değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda;

1. İstanbul'daki devlet üniversitelerinde engelli bireylere yönelik koordinasyon hangi birimler aracılığıyla yürütülmektedir? Bu birimlerde görev yapan personel sayısı üniversite bazında kaçtır?
2. 2020-2026 yılları arasında İstanbul'daki devlet üniversitelerinin kampüslerinde erişilebilirlik kapsamında yapılan fiziki düzenlemeler nelerdir? Bu düzenlemeler hangi

yerleşkelerde, fakültelerde, yüksekokullarda, meslek yüksekokullarında, hastanelerde, kütüphanelerde, laboratuvarlarda, atölyelerde, yemekhanelerde, spor alanlarında ve sosyal tesislerde uygulanmıştır?

3. Görme, işitme, ortopedik, zihinsel, nörogelişimsel, süregelen hastalık veya diğer engel gruplarına sahip öğrencilerin eğitime erişimini kolaylaştırmak amacıyla hangi akademik uyarlamalar yapılmıştır?
4. Bu üniversitelerde 2020-2026 yılları arasında öğrenim gören engelli öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin engel gruplarına, üniversiteye, fakülteye, yüksekokula, meslek yüksekokuluna, enstitüye, programa ve yıllara göre dağılımı nasıldır? Aynı dönemde üniversitelerde görev yapan engelli akademik personel ve engelli idari personel sayısı kaçtır?
5. İstanbul'daki devlet üniversiteleri ile İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında özel eğitim, kapsayıcı eğitim, rehberlik, engelli öğrencilerin yükseköğretime geçişi ve aile bilgilendirme çalışmaları kapsamında yürütülen ortak çalışmalar nelerdir?
6. İstanbul'un metropol yapısı, yoğun trafik ve ulaşım ağı, kampüslerin farklı ilçelere dağılmış olması, barınma maliyetleri, deprem riski ve sağlık hizmetlerine erişim ihtiyacı dikkate alınarak engelli öğrenciler için özel düzenlemeler yapılmış mıdır?
7. İstanbul'un sağlık, teknoloji, sanayi, finans, medya, kültür-sanat, turizm, denizcilik, ulaşım ve hizmet sektörü kapasitesi dikkate alınarak engelli bireylerin beceri kazanmasına, uygulamalı eğitim ve staj yapmasına, mezuniyet sonrası nitelikli istihdama hazırlanmasına yönelik özel çalışmalar yürütülmüş müdür?
8. Üniversiteler tarafından 2020-2026 döneminde engelli bireyler odağında TÜBİTAK, Erasmus+, Avrupa Birliği fonları, Birleşmiş Milletler programları, kalkınma ajansı destekleri veya benzeri ulusal/uluslararası projeler yürütülmüş müdür?
9. İstanbul'daki devlet üniversiteleri ile yerel yönetimler, kamu kurumları, AFAD, teknokentler, meslek odaları, sağlık kuruluşları, kültür-sanat kurumları, sanayi kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve engelli dernekleri arasında yürütülen iş birlikleri nelerdir?
10. Üniversitelerin dijital platformları, öğrenci bilgi sistemleri, uzaktan eğitim altyapıları, kütüphane hizmetleri, hastane başvuru sistemleri, açık ders materyalleri ve kurumsal dijital platformları engelli bireylerin kullanımına uygun mudur?
11. 2020-2026 yılları arasında İstanbul'daki devlet üniversitelerine veya Bakanlığınıza CİMER üzerinden iletilen ve engelli bireylerle ilgili başvuru sayısı kaçtır?
12. İstanbul ili özelinde devlet üniversitelerinde engelli ve özel gereksinimli bireylerin yükseköğretime erişimi, kampüs yaşamına katılımı, ulaşım ve barınma olanakları, sağlık ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanması, afet/acil durum güvenliği, uygulamalı eğitim ve staj süreçleri, mezuniyet sonrası nitelikli istihdamı ve bağımsız yaşam becerilerinin güçlendirilmesi bakımından tespit edilen başlıca sorunlar nelerdir? Bu sorunların çözümüne yönelik olarak Millî Eğitim Bakanlığı'nın İstanbul'daki devlet üniversiteleri, İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü, yerel yönetimler, kamu kurumları, sağlık kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte yürüttüğü veya 2026 ve sonrası için planladığı özel bir çalışma, program veya strateji belgesi bulunmakta mıdır?